

synes at ligge for, at man ved at forhandle Sagen indenfor de Rammer, som nu en Gang har maattet sættes for, hvad der kan forhandles, med størst mulig Iver for Sagens Gennemførelse vil søge de Muligheder op, der sætter de to Ting i Stand til at mødes i Enighed, og jeg vil derfor, idet Sagen henvises til et Udvalg, stemme derfor i den Forhaabning, at vi, derigennem maa have gjort det sidste Skridt til en snarlig Løsning af det Spørgsmaal, der ligger for, til Erhvervlsen af en ny Grundlov, under hvilken vi saa kan arbejde videre paa Løsningen af de mange Spørgsmaal af anden Art, som paa Grundlovens Grund skal kunne føres igennem Lovgivningsmagten.

Harald Jensen: Det Parti, jeg tilhører her i Salen, er jo i et absolut Mindretal her og i det hele taget i Mindretal i Rigsdagen og skiller sig ifølge sit Program og sin Synsmaade paa Samfundsforholdene ud fra de andre Partier og vilde altsaa ikke være i Stand til fuldt ud at være de ledende og førende her. Det er i dette Tilfælde de andre Partier, der i lange Tider har siddet inde med Magten og Indflydelsen, som skal afgive noget; det er os og vore Partifæller, vore Standsfæller, der skal have noget, og som Følge deraf er det ganske naturligt, at vi i det store og hele maa se hen til de andre Partier, deres Villie og deres Ønsker, saafremt vi ønsker en fredelig Overenskomst med dem. Det er derfor langt fra rigtigt, hvad det ærede 1ste Medlem for 7de Kreds (Rottbøll) udtalte, at det er Socialdemokratiet, der har taget denne Sag i sin Haand. Hele Sagens Historie viser, at Socialdemokratiet ikke har været ledende og førende her, men at vi har taget alt muligt Hensyn og imødekommet ethvert Ønske fra anden Side. Det, som for os er Hovedsagen, er Gennemførelsen af den almindelige Valgret, Afskaffelse af de Privilegier, hvis Repræsentanter har raadet her i Landet i saa mange Aar. At give hvert enkelt Medlem af Samfundet, naar vedkommende ellers er en god Borger og i øvrigt har Betingelserne derfor, Stemmeret sammen med og i Lighed med alle andre er for os Hovedpunktet. Hvorledes Sagen skal udformes i Valgloven, hvorledes denne Ret, som man erhverver, skal udformes i Praksis, hvilken Valgmaade der skal være, kommer i anden Række. Hovedsagen er for os den almindelige Valgret. Ganske naturligt ønsker vi Valgloven formet saaledes, at den giver de bedst mulige

Betingelser for alle; men at forme en Valglov saaledes, at den er fuldkommen, er jo ganske umuligt, og det har ogsaa fremgaaet af Forhandlingerne her og af de mange og lange Forhandlinger i det andet Ting og ogsaa af de Bevægelser, der har været ude i Befolkningen, at enhver af de Former, der hidtil har været omtalte, har haft sine Mangler. Der bliver fremhævet nu fra forskellig Side, at Valg i store Kredse, i Amtskredse eller endnu større Kredse, vil være en fuldkommen Valgmaade. Men dette er saa langt fra Tilfældet, at ogsaa dette Valgsystem har sine store Mangler og langt fra betrygger Mindretallet. Hvis man vil have et Billede derpaa, saa vil man nemt kunne faa det ved at se paa de nuværende Landstingsvalg, som de foregaar ved Forholdstalsvalg og endda efter den Andræske Metode. I alt Fald har jeg kendt et Eksempel, hvor et Mindretal paa 48 Valgmænd ingen Landstingsmand fik, medens derimod den næste Landstingsmand blev valgt med, saa vidt jeg husker, 51 eller 52 Stemmer. Naar det kan ske ved det samlede Valg i en stor Kreds, at en saa stor Majoritet maa gaa hjem uden at faa nogen Kandidat valgt, og naar man tænker paa de Tusinder af Vælgere, der staar bag disse 48, og som heller ikke faar deres Mand valgt, saa vil man se, at selv større Kredse kan frembringe uretfærdige Resultater, og at der selv dér vil kunne blive større Majoriteter, som ikke bliver repræsenteret.

Hvilken af disse Valgmaader til Folketinget man end vælger, enten den, der først blev foreslaaet af den tidligere Konseilspræsident, eller den, som er udformet i dette Lovforslag, eller Valgmaaden i store Kredse — enhver Valgmaade vil man kunne rette Anker imod. Det er vistnok saaledes, at man har for lidt Erfaring om Forholdstalsvalgmaaden endnu, og at først Tiden og Erfaringen vil vise, hvorledes Valgformen skal ændres for at komme Retfærdigheden saa nær som muligt. Det Forslag til en Form for Udøvelsen af Valgretten, der her foreligger, har den Fordel, at det i og for sig er let forstaaeligt, og at det er sendt op til os fra det andet Ting med en ganske overvejende Majoritet, med 97 Stemmer imod 1, og at det er fremgaaet, saaledes som det her foreligger, efter store Overvejelser og Tankeudviklinger i det andet Ting. Det forekommer mig, at dette Ting burde tage Hensyn dertil. Dette Lovforslag foreligger som Følge af en Overenskomst mellem de Partier, der ønsker en Grundlov uden Privilegier. Dette er